

სონი

2021 წელი
25
მარტი
საბჭოთაობა
№3 (7524)

სონის მუნიციპალიტეტის თვითმმართველობის განკითხვა

განკითხვა 1932 წლის 5 იანვარიდან

21 მარტი - ქართული ჟურნალისტიკის დღე!

21 მარტი ქართული ჟურნალისტიკის დღეა! გილოცავთ კოლეგებო! ნაყოფიერ და დაფასებულ მოღვაწეობას გისურვებთ პროფესიაში. მართალი სიტყვის მსახურება რთულია. გავგვქლოვს და ჩვენი კალამი ყოველთვის სიმართლით მოგვემართოს.

დღეგეტყობა და ღვთის წყალობა არ მოგვეშლოდეს.

გილოცავთ!

ირაკლი აბაშიძის სახელობის ხონის III საჯარო სკოლის დირექტორს ქ-ნ ვერა ბენიძეს, პედაგოგებსა და მოსწავლეებს გილოცავთ ევროპის დემოკრატიული სკოლების საბჭოში განცვივრებას. განუყოფელი ფასდაუდებელი შრომა დაგვიფასდათ ჩვენო მეგობრებო. ესაა დამსახურებული აღიარება! წარმატებებით გველოთ!

ხონელებო, მრავალჯის გვეამაყოს მესამესკოლელებით! გაზეთ „სონის“ რედაქცია ყოველთვის სიამოვნებით გააფლურებს თქვენი წარმატებების შესახებ... გვიხარის და გვეიმედებით!

განკითხვა „სონის“ რედაქცია

ვაქცინა აუცილებელია!

დიახ, აუცილებელია ვაქცინა! წინააღმდეგ შემთხვევაში ჩვენ ვერ ავიცილებთ ვერც მესამე, მეხუთე, მეცხრე, და ა.შ. ტალღას. მაგრამ ახალციხეში შედგის გარდაცვალებამ ხალხი პანიკაში ჩააგდო და არცთუ უსაფუძვლოა.

ამიტომ, პირველ ყოვლისა პროფესიონალმა, გამოცდილმა პრაქტიკოსმა ექიმმა და არა ერთდღიანი ტრენინგ-გავლილმა (უკაცრავად, არ ვაყენებთ არავის შეურაცხყოფას!) შედგამ, უნდა გააკეთოს აცრა. გასაგებია და ყველა ვთანხმდებით, ვადევნებთ თავს მსოფლიო ჯანდაცვის სტატისტიკას, რომ არის, სამსუხარვლო, ფატალური შემთხვევები დაფიქსირებული ორივე სახის (ფაიზერისა და ასტრანეკას) ვაქცინაციისას. ხალხო, სტატისტიკისთვის გარდაცვლილი მილიონობით ადამიანი არაფერია. ჩვენი 27 წლის მედეა, ორი შვილის უთბილესი დედა მეტი ბაქრაძე ერთ-ერთია სტატისტიკაში. მაგრამ მისი ოჯახისათვის, მისი შვილებისათვის ერთადერთი და განუყოფელია! უმძიმესი ტრაგედიაა, რომელიც თითოეულ ჩვენგანს გვეხება...

ჩვენ არ განვიხილავთ საკითხს - რა მოხდა, როგორ მოხდა, ვინ დაავადებდა და რა გაუკეთეს... მაგრამ ცხადზე უცხადესია, რომ გამართული სამედიცინო დახმარება საქართველოს რეგიონებში, მსგავსი იშვიათი, მაგრამ უმძიმესი შემთხვევებისათვის, არ არსებობს!

ამიტომ ვიდრე სხვებისთვის გვიან არ არის, ჯეოსპიტიზმით, ვეექსპონსა თუ სხვა პროფილის კლინიკებში, რეგიონებში, ქალაქებში დაუყოვნებლივ შემოიყვანონ რეანიმაციური, რეანიმაციური, ალტერნატიული რეანიმაციის განყოფილებები თუ კაბინეტები აუცილებელი, გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების ინვენტარით...

და მახსენდება, ერთი უმძიმესი დღე - ხონის ექიმის კლინიკიდან გამოძახებულ იქნა კატასტროფის პრივადა, რომელიც სამი საათის დაგვიანებით მოვიდა. ავადმყოფის გალიზიანებული პატრონი მივარდა და პასუხს სთხოვდა - სად ხართ ამდენი ხანიო... ჩვენთან რა ვინდათ, ცავარიდან ჩამოვიყვანეთ პაციენტი ქუთაისში, შერე მივედით სამტრედიამი, მივიღეთ გამოძახება და ახლა ვართ ხონში... აღმოჩნდა, რომ ქუთაისის არცერთი რეანიმაციული არ იყო ადგილზე, სამტრედიის რეანიმაციული გამოძახებით ცავარში იყო და დაბრუნებული სამი საათის შემდეგ მოვიდა აქ. უკიდურესად დამძიმებული პაციენტი (ბაქტერიოლოგიური შოკით) მეორე დღეს გარდაიცვალა. ხონის მედპერსონალს

მისთვის არაფერი დაუკლია რისი შესაძლებლობაც კი ჰქონდა, მაგრამ დრომ ყველაფერი გადაუნყვია და 57 წლის კაცი გარდაიცვალა.

...მსგავსი ბევრი შემთხვევა ვიცით მეც, თქვენც, იმათაც და ბოლოს და ბოლოს ვისარგებლოთ პანდემიით, ყველამ ერთად მოვითხოვთ, ეს ხომ ჩვენი უფლებაცაა, მოგვხედონ რეგიონებს. ხალხს დიდი ძალა აქვს. მით უმეტეს ჩვენ გვყავს მაღალი დონის, საიმედო მედპერსონალი (ისეთები, როგორებიც ბევრ მნიშვნელოვან და დიდ კლინიკებსაც არა უყავთ!). ეს ერთგვარი ერთი ნინ ვადადგმული ნაბიჯია! ვცადეთ, მოვიძიეთ, ვითხოვეთ?! არ ვიცით პასუხი. თუკი ასე იყო და არ მოგვაქცევს ყურადღება, მითუმეტეს, ახლა ისე შევანუხით, შევუძახით...

...კაცობრიობის განვითარების ისტორიამ ბევრი პანდემია იცის. შავი ქიმი, ხოლერა, ნიითლა... რომელმაც შეინარა მილიონობით ადამიანის სიცოცხლე.

... ვაქცინაციამ მსოფლიო მრავალჯის იხსნა, საბედნიეროდ, ასე სწრაფად არცერთი ვირუსის სანინალმდეგო ვაქცინა შექმნილა. ეს 21-ე საუკუნეში გასაკვირიც არ უნდა იყოს. მაგრამ საკვირველია, ჩვენი დამოკიდებულება და კატეგორიულობა - მე არ ავიცრო! სასწრაფოდ უნდა დიანყოს საზოგადოების დაუწყება, ინფორმირებულობის ხარისხი უნდა იყოს მაღალი და სანდო...

წინააღმდეგ შემთხვევაში, თავზე დაგვემობა ისედაც უფსკრულის პირას მყოფი საქართველო...

მე ავიცრო, თუკი ვაქცინა იმაზე მეტად სამიში არ იქნება ჩემი კორონა-გამოვლილი ორგანიზმისთვის, რაც ეს სამიშელი ვირუსი.

P.S. რედაქციაში ბევრმა მოგვაკითხა, დავეირეკა, გვთხოვეს ჩვენი პროფესიონალი მედიკოსის რჩევები. ამიტომ მოვმართავთ, ძვირფასო მედიკოსებო, დამანიკებულ საზოგადოებას იქნებ როგორმე იმედი მისცეთ და ვაქცინაციის აუცილებლობაში დაეარწმუნოთ. გაზეთში თქვენთვის გვერდები შეუზღუდავი იქნება. ყველამ ერთად და ყველამ ცალ-ცალკე გადავარჩინოთ სამყარო. სირცხვილია, სხვა თუ არაფერი, ცივილური სამყაროს პატარა, მაგრამ უდიდესი საქართველოს, უკიდურესად განათლებული ქართველი ერთი მსოფლიოსათვის თვალშისაცემი ვაბდეს უარყოფითი კუთხით... არაბული სიბრძნე ვამახსენდა - სირცხვილი ცხოვრებაზე ვრძელაო. ნუ, შევირცხვებით თავს! იჩქარეთ მედიკოსებო, თქვენ იმედით იცით რამდენი თვალი შემოვყურებთ?!

მანია ფიქრინიძე

სონელი ინტელექტუალი

ცოტა ვინმე თუ იამაყებს იმ მიღწევებით, რაც ამ ინტელექტუალმა აჩვენა განვლილი ცხოვრების განმავლობაში.

გიორგი ბარაბაძე დაიბადა ხონში, 2001 წელს დაამთავრა სპს ლევან შველაყაძის სახელობის ხონის ტექნიკური შემოქმედების გიმნაზია, 2006 წელს - საქართველოს სახელმწიფო კოოპერაციული ინსტიტუტი (რომელსაც შემდგომში შეეცვალა სახელი და დაერქვა საქართველოს ეკონომიკისა და სამართლის ინსტიტუტი), არის სამართალმცოდნეობის მაგისტრი. 2007 წელს ჩააბარა ადვოკატთა საკვალიფიკაციო გამოცდა საერთო სპეციალიზაციით (დაავროვა 91 ქულა), 2007-2013 წლებში ვახლდათ ადვოკატი (ფიზიკური პირი) და ყოველგვარი ანაზღაურების გარეშე ეწეოდა საადვოკატო საქმიანობას. 2011 წელს ჩააბარა მოსამართლეობის საკვალიფიკაციო გამოცდა სისხლის სამართლის სპეციალიზაციით, 2013 წელს ჩააბარა მოსამართლეობის საკვალიფიკაციო გამოცდა საერთო სპეციალიზაციით (ჯამურად დაავროვა 99 ქულა), რაც გარკვეული პერიოდის განმავლობაში წარმოადგენდა მეორე შედეგს მთელი საქართველოს მასშტაბით ამ სპეციალობაში. 2013 წელს ვაირა ტესტირება საქართველოს პარლამენტის იუ-

რიდიულ საკითხთა კომიტეტში და დაავროვა 99 ქულა (100 შეკითხვიდან), ხოლო ადამიანის უფლებათა დაცვის და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტში 100 ქულა (100 შეკითხვიდან). 2014-2016 წლებში მუშაობდა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს, ხონის ტერიტორიულ ორგანოში. 2015 წლიდან დღემდე არის ააიპ ხონის ინტელექტ კლუბის თავმჯდომარე ყოველგვარი ანაზღაურების გარეშე. გიორგი ბარაბაძე ხელმძღვანელობდა ხონში პირველად განხორციელებულ პროექტ ეტალონის შესარჩევ კონკურსს, სადაც გამარჯვებულმა 10-მა ეტალონ მოსწავლემ, ხონის ისტორიამ პირველად იასპარეზეს საზოგადოებრივი მაუწყებლის სატელევიზიო გადაცემაში, გამარჯვებულმა რაულ კინწურაშვილმა კი აჩვენა საუკეთესო შედეგი, ხონის ინტელექტკლუბის მოსწავლეებმა სხვა დროსაც მიიღიეს წარმატებას პროექტ ეტალონის ტურნირზე: 2016 წელს ხონში გაიმარჯვა ნათია ეფრემიძემ, 2018 წელს - მიხეილ ფურელიანმა, ხოლო 2019 წელს ზინი მისეშვილმა (რომელმაც გაიარა სპეციალური მომზადების კურსი ხონის ინტელექტკლუბში) ეტალონის მუნიციპალური ფინალში 21 მონაწილეს შორის დაიკავა მესამე ადგილი და გადაეცა 500-ლარიანი ვაუჩერი. ხონის ინტელექტკლუბის მოსწავლე-მოაზროვნებებმა (მოთა სურმაგამ, მარიამ სურმაგამ და ნათია ეფრემიძემ, რომლებიც ინტენსიურად ვარჯიშობდნენ ხონის ინტელექტკლუბში) წარმატებას მიიღიეს პროექტ ინტელექტის დღეზეც, კერძოდ 2016 წლის რესპუბლიკის ფინალში. მათ აკავი ჩხენკელის სახელობის ხონის N2 საჯარო სკოლის ვუნდში მოიპოვეს იმერეთის ჩემპიონის ტიტული, რის შემდეგაც მათ გადაეცათ ანაკლიის საგზური, ხონის ინტელექტკლუბის ნაკრებმა კაპიტანი - გიორგი ბარაბაძე, იასპარეზა მრავალ ტურნირებში: 2018-2020 წლებში საქართველოს ჩემპიონატის ფინალში ინტელექტკლუბის თამაშში რა? სად? როდის? საირმისა და გორდის ფესტივალზე, შემორილური ტურნირებზე, დიდი სტუმრის ვათამაშებზე და ბათუმის ბრენ რინგზე, სადაც 2017 წელს ხონის ინტელექტკლუბის ნაკრებმა დაძლია ჯგუფური ეტაპი და საერთო ჯამში დაიკავა მეხუთე ადგილი. ბრენ-რინგის ტურნირები, სადაც გიორგი ბარაბაძის ექსპულმა მოიგო ნიგნები, გააშუქა აჭარის ტელევიზიამ, ხოლო შემორილური ტურნირი ვავიდა სამტრედიის ტელევიზიით, სადაც გიორგი ბარაბაძისა და ხონის ახალგაზრდულ გუნდებს გადაეცათ რა? სად? როდის? სიმბოლო ბუ. გიორგი ბარაბაძის გუნდში განსაკუთრებულად ასპარეზობდნენ თორნიკე ქაცარავა და ვანო მაისურაძე. გიორგი ბარაბაძემ 2020 წელს მონაწილეობა მიიღო მატრიცა ლივეებში, სადაც მან დაამარცხა მრავალი უძლიერესი მოაზროვნე, მათ შორის დავით რაფავა (მსოფლიო ჩემპიონი, საქართველოს სატელევიზიო სივრცის 2010 წლის ჩემპიონი, დიდი კაპიტანი, ბროლის ბუს მფლობელი, მავისტრი) და ოთარ საბაშვილი (დიდი კაპიტანი, 2008 წლის სატელევიზიო რა? სად? როდის? ჩემპიონი, ბროლის ბუს მფლობელი).

ყოველივე შემოაღნიშნულის ვათვალისწინებით ვუერთდებით ქალბატონ მაია ფიქრინიძის, ბატონ ვემალ ვორდულაძის, ქალბატონ მაია ბოქუჩავასა და ქალბატონ მაყვალა შაბტაძის ინიციატივას, რომ გიორგი ბარაბაძეს მეინიჭოს ხონის საპატიო მოქალაქის წოდება.

სონის ინტელექტკლუბის ვამოყვებელი ვაზუფი

პასი, რომელიც დააკლდა ქალაქს!

ჩემს ქალაქს ერთი პატარა ქუჩა ამშვენებს, უფრო სწორად პატარა ჩიხი, რომელიც რევან შამათავას სახელს ატარებს.

ბევრის მომცველია ეს სახელი და გვარი...

რევან შამათავა...

ბატონი რეზო ფიზიკა-მათემატიკის პედაგოგი გახლდათ, ასევე უნიჭიერესი მსახიობი და სამხატვრო ხელმძღვანელი ხონის სახალხო თეატრში.

სამაგალითო პიროვნება იყო, თავისი კაცობით, ღირსებით, საოცარი აღნაგობა ჰქონდა, მაღალი იყო, მხარბეჭიანი, თეთრი პირსახით, ოდნავ კეხიანი ცხვირით, ცისფერი თვალებით, ჭალარა თმით! რაიონში ყველას უყვარდა! თეატრშიც არავინ მომდურავი არ ჰყავდა, თავისი ნონა ჰქონდა.

მაშინ ვერ წარმოვიდგენდი ჩემი ყველაზე საყვარელი მსახიობის გვერდით თუ ვითამაშებდი სცენაზე.

პირველად მასთან პატარა „სკეტში“ მისი შვილის როლი შემოთავაზეს, მე შიშისგან ტირილი დავიწყე. გაუკვირდა რეჟისორს... რა გატირებსო? - მკითხა, არ დავმალე და სიმართლე ვუთხარი, რომ ასეთი დიდი მსახიობის გვერდით დგომა მეშინია-თქო!

მას შემდეგ უამრავმა წელმა გაიარა. ბატონ რეზოსთან ერთად კი ბევრ სპექტაკლში მივიღე მონაწილეობა.

ის იყო საოცარი მსახიობი, როლში ისე შევიდოდა, გეგონებოდა, აი, სწორედ ახლა ხდება ეს ამბავი.

ისე გამიტაცებდა სცენაზე ბატონი რეზოს თამაშის ყურება, რამდენჯერმე როლიც დამიწყებია. ამისთვის კი საყვედური მიმიღია რეჟისორისგან.

ჩემს მეხსიერებაში აღიბეჭდა 1968-69 წლები. ეს ის წლები იყო, როცა ჩვენს თეატრს დაუბრუნდა დიდებული პიროვნება და რეჟისორი - მარკი ბახტაძე. მან დაიწყო მუშაობა ირეთელის პიესაზე „ქრისტინე“.

ახლაც თვალწინ მიდგას ბატონი რეზო მამის როლში; როგორ მიდის მოხუცებული მამა თავის შვილიშვილთან ერთად ქალაქში შვილის მოსაძებნად, შემდეგ კი შეხვედრა სამიკიტნოში, მის გაუბედურებულ ქალიშვილთან.

ეს იყო ისეთი ტრაგიკული სცენა, დარბაზში მაყურებელი კი არ იცრემლებოდა, ხმაძალდა ტიროდა. ჩვენც

სპექტაკლის მონაწილეები ცრემლებს ვერ ვიკავებდით. არასოდეს დამავიწყდება იტალიელი დრამატურგის ჯოკომეტის პიესა „დამნაშავეის ოჯახი“ / რეჟისორი მურმან ფურცხვანიძე /, ის კატორღელს თამაშობდა, რომელიც გამოქცეული იყო საპატიმროდან.

მისი შეხვედრა ოჯახთან, მისი ცრემლით სავსე თვალები, როგორ ეხვეწებოდა მეუღლეს, რომ ეპატიებია დანაშაული. სამწუხაროდ, ამ პიესის არც ფირი და არც ფოტო შემოგვრჩა.

ეს პიესა ჩემთვის მნიშვნელოვანი იყო, რადგან ორივე მთავარ როლს ვითამაშობდით. ბატონი რეზოს გვერდით ყველა მოთამაშე თავს კომფორტულად გრძნობდა.

დასამახსოვრებელია და წარუშლელი ჩემს მოგონებაში ნულეისკირის პიესა „მსხვერპლი“, რაც 9 აპრილის ტრაგედიას გვახსენებს: ის მამა იყო, მე კი შვილი, რომელიც ამ ტრაგედიას შეენირა.

ეს პიესა საქართველოს თეატრალურ ფესტივალზე წარმოადგინეს, სადაც ჩვენმა დასმა პირველი ადგილი აიღო, ბატონმა რეზომ კი განსაკუთრებული ჯილდო.

მას შემდეგ ორმოცდაათი წელი გავიდა, ვფიქრობ, რომ ძალიან გამომართლა.

ისეთი პიროვნებების გვერდით მინევდა ყოფნა, ალბათ, ბევრ მსახიობს შეშურდებოდა. ესენი იყვნენ: ულამაზესი ციცი ტაბიძე, რომელიც ჩემთვის მაგალითი იყო, როგორც ქალი და დედა, ასევე მარიამ ჩაჩანიძე, გურამ უგულავა, დურმიშხან მენაბდე, ზურაბ აბზიანიძე, ანატოლ ჯიშკარიანი, გიორგი კაკაბაძე, ვერა ქვათელაძე, უდროოდ წასული მერაბ ფაილოძე, თეატრის დირექტორი ტატიანა ჩიხლაძე. რეჟისორები: მარკი ბახტაძე, ტარიელ ხაჭალია, მურმან ფურცხვანიძე, ალექსანდრე ყვინჩია, სიკო ვაჩნაძე.

1970-71 წლებში დაიდგა შალვა რადიანის პიესა „იდეა გამარჯვებს“ / რეჟისორი სიკო ვაჩნაძე /. ეს სპექტაკლი, რომელიც რევოლუციურ თემას ეხებოდა, დიდი წარმატებით დაიდგა. მართლაც საოცრება იყო ბატონი რეზო რევოლუციონერ საშა ნულუკიძის როლში და ზურაბ აბზიანიძე ახალგაზრდა კობას / სტალინის / როლში. ესენი ორივე გაჭრილი ვაშლივით ჰგვანდნენ მის გმირებს. თამაშითაც ხომ საოცრად თამაშობდნენ. გრიძორი გახლდათ რუსთაველის თეატრიდან ათაბეგოვი. ისე მაღალ დონეზე ითამაშეს ეს სპექტაკლი, სტუმრებს თბილისიდან მოწვეული მსახი-

ობები ეგონათ, ან რა დამაინყვებს გ. ბათიაშვილის პიესას „ლალი, სიყვარული და სხვები“, სადაც ბატონი რეზო მთავარი ინჟინრის როლს თამაშობდა. ეს პიესა ხონის სახალხო თეატრის სცენიდან დიდხანს არ ჩამოსულა, ამ სპექტაკლით თბილისშიც მიგვიწვიეს. ის უარყოფით როლს თამაშობდა, მე კი მაშინ მიკვირდა, როგორ შეეძლო ასეთ კეთილშობილ ადამიანს ასე კარგად მოერგო და ბრწყინვალედ ეთამაშა ეს როლი. ახლაც მახსოვს მისი გაყინული სახე, აღმაცერი გამოხედვა. ზემოდან როგორ უყურებდა მასთან მისულ ახალგაზრდა ქალს, რომელიც დახმარებას ითხოვდა.

საოცარი იყო მიტროფონის პიესაში „მკვლელობა სადგურზე“ / დამდგმელი რეჟისორი ტარიელ ხაჭალია /, ბატონი რეზო კოლონიის უფროსის როლში, მისი გამოჩენა სცენაზე დიდ ოვაციებს იწვევდა; ერთი სიტყვის თქმაც კი საკმარისი იყო, რომ მაყურებელი, როგორც იტყვიან, ხელში აყვანილი ჰყავდა. სპექტაკლში „მილიონერი დეიდა“ / რეჟისორი ტ. ხაჭალია / მახსოვს სცენის ყველა დეტალი. ბატონი რეზოსა და ქალბატონი ციცის გამოჩენა, ეს მართლაც ულამაზესი წყვილი, დიდ შთაბეჭდილებას ახდენდა მაყურებელზე. როგორ ამშვენებდა ბატონ რეზოს ინგლისელი ლორდის ჩაცმულობა და ბაკენ-ბარდები, ქნციცის - დიდი შავი შლიაპა და გრძელი ხელთათმანები. ორი არისტოკრატი, ორი გამორჩეული სახე დიდად ალაფროთოვანებდა ყველას.

ასევე აღსანიშნავია ვალერიან კანდელაკის პიესაში „მაია წყნეთელი“ / დამდგმელი რეჟისორი საქართველოს სახალხო არტისტი გიორგი რატიანი / ამილახვრის როლში. კინო-კადრით გაიელვებს ხოლმე ჩემს თვალებში ერეკლე მეფის სასახლის კიბიდან ნელ-ნელა ჩამომავალი, მაღალი, მედიდური, წარბ-ანეული, ქორისებრი გამოხედვით, გრძელი ულვაშებით, შავი პრილა მოსასხამით, თავადური ქუდით, მრისხანე გამომეტყველებით, ნამდვილი მოლალატე თავადი. ეს პიესა თითქმის მთელმა საქართველომ ნახა 1994-95 წლებში. ქვეყანაში სამოქალაქო ომი იყო, ამის მიუხედავად, მაინც თეატრის დარბაზები ყველგან გადაჭედული იყო.

როცა ეს სპექტაკლი თბილისელ მაყურებელს ვუჩვენეთ, ალფროთოვანება ვერ დამალა პროფესორმა, კონომცოდნემ ბატონმა გოგი დოლიძემ და სპექტაკლს ვრცელი წერილი მიუძღვნა გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ ფურცლებზე. განსაკუთრებით კი გამოყოფილი იყო ამილახვრის როლის საუკეთესო შემსრულებელი ბატონი რეზო.

დიდია მისი წელიწადი ხონის სახალხო თეატრში, უამრავი მთავარი როლი ითამაშა ბატონმა რეზომ, რომლის ჩამოთვლაც გამიჭირდება. ბევრი წავიდა თეატრიდან და მათ დაგვიტოვეს თბილი მოგონებები...

რეზო შამათავას ბავშვით სუფთა გული ჰქონდა. უსაზღვროდ უყვარდა მისი ერთადერთი ქალიშვილი თამარი, როცა პატარა იყო, მამამ რამდენიმე ლექსი მიუძღვნა სათაყვანებელ შვილს, ხოლო ყოველ ახალ ლექსს, თვალცრემლიანი მამა მეგობრებს გვიკითხავდა და ჩვენც აგვაცრემლიანებდა.

ახლაც თვალწინ ვხედავ, როგორ უბრალოდ ჩაცმული, უკან ხელებდამწყობილი, ჩაფიქრებული მოაბიჯებდა თეატრისაკენ. ფეხსაცმელებზე თასმები ყოველთვის შეხსნილი ჰქონდა, როცა თეატრის ეზოში ჭადრის ძირში მდგარ სკამს მიუახლოვდებოდა, ჩაახველებდა და იქვე ჩამოჯდებოდა, გვერდზე მიიხედ-მოიხედავდა, თვალებს ოდნავ მოჭუტავდა და დიდი სიხარულით გვიყვებოდა ახალ ამბებს, თუ რა მოხდა სკოლაში. ყველამ ვიცოდით, მისი მოსწავლეების გვარი და სახელები. ნამდვილად მჯერა, ჩვენც კარგად გვიცნობდნენ ისინი, ის იყო სამაგალითო პიროვნება თავისი სუფთა გულითა და სულით.

ამეკვირება ხოლმე აზრი იმის შესახებ, რომ დიდი ქალაქების ნიჭიერ მსახიობებს თითქმის მთელი საქართველო და არა მარტო საქართველო, მის ფარგლებს გარეთაც იცნობენ... გვიცნობენ ჩვენც!

დიდი მადლობა ჩვენს მაშინდელ რაიონის ხელმძღვანელობას, რომ ჩემს ქალაქს, რომელსაც ერთი პატარა ქუჩა ამშვენებს და მას ბატონი რეზო შამათავას სახელი ჰქვია.

გულიადა სანოძე

მ ი ლ ო ც ე ს

სიკეთე გვატობს და სიკეთის მთესველნი გვეიმედებს!

რუხაძეებში ვაზაფხული ფეხაკრებით, კოხტად, სიხარულით შემოდის და თან მოაქვს დიდი ბედნიერება, სიყვარული და ღვთის ნყალობა. 25 მარტს ოჯახის ბურჯის ოლეგ რუხაძის დაბადების დღეა, 20-24 მარტი კი მისი ქალიშვილის ნინოსა და რძლის ლელას დაბადების დღეებია. ხარობს მთელი ოჯახი, ფუსფუსებს დედა-ლიასახლისი, უმშვენიერესი ქალბატონი ქეთევანი...

გვინდა დაბადების დღეები მოვილოცოთ ჩვენი ძვირფასები. ოლეგ, გენაცვალე, შენი კაი კაცობა, თავდაბლობა, კეთილსინდისიერება ყველასათვის ცნობილია. საოცარი ადამიანი ხარ, ვიყვარე შენი მშობლიური კუთხე, მეგობრები, ახლობლები, ყველას იმედი ხარ. გვინდა, კიდევ ერთხელ მოვილოცოთ და დავილოცოთ ბედნიერი ფუძე-კარი, მეუღლე, შვილები, შვილიშვილები, დიდი სანათესაო, ვისურვოთ დღევრძელობა და მსუვერძელობა.

თქვენ დიდბუნებოვანი, კაცთმოყვარე პიროვნება ბრძანდებით, რაც პანდემიის დროს, როცა შვილიშვილებთან ერთად ვებრძოდით კორონა-ვირუსს, კიდევ ერთხელ ვამაყდებით და სრულიად უანგაროდ ვვანდით შედეგსა და სურსათს. ეს იყო ჩვენთვის დიდი იმედი და სუვევი, ვვატობოდა თქვენი ყურადღება და სიყვარულით გვახებდა, არ გვაძლევდა დაინტერესების უფლებას.

მადლობა უფალს, რომ არსებობთ ასეთი მადლიანი ადამიანი...

ჩვენი ოლეგ, შენი ცხოვრებისეული კრედიო სიკეთის კეთება და არც ვვიკვირ შენგან ეს საქციელი და არც პირველია ჩვენი ოჯახისათვის შენი დახმარება ქირსა და ლხინში, მაგრამ გვინდა იცოდეს საზოგადოებამ, რომ ჯერ კიდევ არიან სიკეთის მთესველნი, რომელთაც უდიდეს სიამოვნებას ანიჭებს სხვათა დახმარება, გვერდით დგომა, სიკეთე ხომ გადაამდებია...
ღმერთმა მოგცეს ოლეგ, გენაცვალე შესაძლებლობა, ადამიანებს აჩუქო სიხარული, მინიჭო ბედნიერება და მისცე დიდი იმედი.

მადლობა უფალს, მადლობა თქვენი სიყვარულითა და მადლიერებით იცოდეთ ცაბარნიშვილი, თაა რუხაძე, ელენა და ზურაბ ფირცხალაიშვილიანი.

ვაზეთ „ხონის“ რედაქცია პატივისცემით ულოცავს ბ-ნ ოლეგ რუხაძეს დაბადების დღეს. უსურვებს საზოგადოებრივ საქმიანობასა და პირად ცხოვრებაში წარმატებებს, ღვთის შენევენასა და სიკეთეს.

მე ვაკეთებ ქველმოქმედებას, მხარში ამომიდექი შენც!

სიტყვა ქველი სიკეთის ჩემად შევთვლილს ნიშნავს და ადამიანი რისი ადამიანი ხარ, თუ საშუალება გაქვს და მადლს არ ვასცემ, სიკეთის მარცვალს არ მისობაძევე, არ შეუღო ვაკეთებულს...
ჩვენს დღევანდელი დღის დახმარების ხელის განუდგინის მოლოდინში მყოფი ადამიანების რიცხვი, სამსუხაროდ, დღითი დღე ემატება, მცირდება ხელის განუდგინთა რიცხვიც, თუმცა ჩვენს ქალაქში ლიმიტითა და დარბაისიური მანერებით მიდიდარი ქალბატონი, ხონის სახალხო თეატრის მსახიობი და ბავშვთა ნიღბების თეატრის რეჟისორი მერი ბარაბაძე მადლიანი საქმის კეთების მაგალითია, რომელიც ლამაზ ლიმიტთან ერთად უზღავდ ვასცემს სიკეთეს და ამას არასოდეს ამბობს.

ლაღ საავტოოდან ვიღებდი საქირო ინფორმაციას, თუ მოცემულ მომენტში ვისი გახარება შემქმნლო უჩუქრად... მერე კი, აქა-იქ მაინც ალაპარაკდენ ჩემზე და მეგობრები თავად მანიშნებდნენ, ვისთან შეიძლება მივსულიყავი ყოველ ახალ ჯერზე...
ჩემი თეატრის პატარა მსახიობები, ჩემი მეზობლები, მეგობრები მეხმარებიან, მოაქვთ ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი, სურსათი, ოჯახისთვის საქირო ნივთები მათთვის, ვისაც ეს სჭირდებათ... ხომ არაფერია წელიწადში ორჯერ მიღებული ნიბათი, მაგრამ, როცა იმ ოჯახის პატარების, მოხუცების თუ თალხად შემოსილი ქალების მადლიერ, გახარებულ თუ ფიქრობან თვალუბს შეხვიდა, სიხარულით ვმსუბუქდები, სულ სხვა განცდა და განწყობა შეუფლება...

კარდიოლოგ ამირან ქუთათელაძეს ვსტუმრობ-ხოლმე. ამჯერად მე ვხდები მისი ყურადღებით პატრიარქატი და ამ საოცარი ექიმის დარიგებულ ყოველთვის მალამოდ შეტეხება გულსა და სულზე. მე მყვარს მთლიანად მისი ოჯახი, შესანიშნავი, კეთილმოხილი ქ-ნი ნატალია ჩხეკელი და საამაყო ვაჟიშვილები ექიმები, რომლებიც ამჟამად გერმანიაში არიან კვალიფიკაციის ასამაღლებლად. რადგან ამირან ექიმი ვახსენე, ერთსაც გეტყვით: თბილისის ერთ-ერთ საუკეთესო „გულიყო ჩაფიფის გული კლინიკაში“ ძმას ვახლდი, მეც მოვიხდომე საკუთარი გულის გამოკვლევა და მხრებში თითქოს ვავიძალე, როცა იქაურმა ექიმმა მითხრა: ხონში ჩემზე უკეთესი ექიმი ამირან ქუთათელაძე ვყავით და ჩემთან რა გნებათ კვლევებზეო?

სამსახურშიც კი ბოლო ხანს ვავივით, რომ სულ პირველად 5 წლის წინათ იგი სურსათ-სანოვაგითა და ტანსაცმითი ხელდაამშვენივლი სტუმრების ერთ შექირევბულ ოჯახს და მის მერე წელიწადში ორჯერ 300 ლარის ფარგლებში ეხმარება სხვა ოჯახებსაც... როცა ქალბატონ მერის ვკითხე მის ამ საქციელზე, ალაღად ვაიღიმა და ასე მიპასუხა: მირჩევნია, საკუთარ თავზე კი არა, მათზე ვისაუბრო, ვინც აქეთ აკეთებს კეთილ და საქველმოქმედო საქმეებსო...

ტრადიციულად ძირითადად სუპერმარკეტ „კორ-მარტი“ ვიძენ-ხოლმე საქირო პროდუქტს. იცით, როგორ ვამეხარდა, როცა ამ საქმეში მხარი ამიბა ზემოთ აღნიშნული სუპერ-მარკეტის მთავარმა მენეჯერმა მამუკა კაკაბაძემ. მასთან სამუშაო კაბინეტში საქველმოქმედო საქმიანობაში გვერდით დგომის სათხოვნელად შესულს ბერი ახსნა არც კი დამჭირებია, უსიტყვოდ, გულიდან ნამოსული ლიმიტით დამეთანხმა და ამ შეხვედრის შემდეგ ვარკვეულნილად დგას ამ საუფლო საქმეში... აი, მერე კი სულაც არ ვამეკირებია მამუკას ეს საქციელი, როცა ხონის კოლორიტი მისი მშობლების დარევან და ბიძინა („კუკარაჩა“) კაკაბაძეების შესახებ ვაკვივ.

ერთ მშვენიერ დღეს შემთხვევით ნაუვანყდი პოეტ ლია ვახტანგიაშვილის ლექსს გულის ექიმზე და მეგონა, ამ სიტყვებით მე ველაპარაკებოდი ჩემს გულის ექიმს. ასე რომ ვთქვათ, იმანამვე „მივი-საკუთრო“ და თქვენი ვახეთის საშუალებით მინდა მოვეფერო ექიმ ამირან ქუთათელაძეს.

მერი ბარაბაძე: „როცა პირველად გადავწყვიტე ვისიმე ოჯახი ვამეხარებინა, სოციალურ საავტენტომი გავკითხე, მრავალშვილიანი ოჯახი შევარჩიე და როგორც შემეძლო, ისე დავიმშვენიე ხელი. ჩემი სტუმრობის ობიექტები დღესდღეობით ხან მარტოხელა დედები, ხან მოხუცები, ხანაც ქვირე-ობლები არიან და ხშირად მათი გვარ-სახელებიც კი არ ვიცი... თავდაპირველად ვადევნიდით თქვენს ბარაბაძეებს, მკურნალი ჩვენი გულისა, ტკივილის გამწმენველი, მამაბებელი სულისა. თქვენ გესმით გულის ორგანოს ნაწილაკების ბმულისა, რატომ ბრძანდით ერთმანეთს, მიზეზი მათი მულისა. გულის პარკუფის, აორტის, ცახცახი ყველა კუნთისა და ცდილობთ ძლიერს მოჰქილოთ, მაპაღინე ცოცხა სუსტისა. სიცოცხლის ხალისს უბრუნებთ მომაკვდავთ მიზეზ მუხრისას თქვენს გონს და გამტრიახობას ემშენება ხელი უფლისა.

წამლის გარეშე სიტყვა გაყვით, დადებით მფრინავ მუხტისა, საამაყო ხართ კაცთათვის და არა მონა უფლისა, გაჭირვებულებს ინგალებთ, არვის ექვევით უდრისად, თქვენნაირებმა იმრავლოს, ქვეყანას დღეს რომ უჭირსა, ისევ თქვენ შეძლებთ ამით ხალხს, ვისაც არა უღბინსა, ღმერთმა დავლოცოთ, ბატონო, თქვენ ხართ მწველი უფლისა, საკმაოდ მძიმე ტვირთი გაყვით, სათრევად სხვას რომ უმძიმსა, თქვენს გულში იტვირთ ყველა გულს, მადლს ამეით ყველგან უჭირან.

მინანური: ასეა, თითქოს ამჯერად ბალანსდება ეს ცხოვრება - ვისაც რით შევკვიდობა, ისე ვსურეთებ შელავათს ერთმანეთს და ვუთბობთ გულს. მე კი, თავდაც ბევრისგან ხელვაპართული და ბევრისთვის ხელისვამართავი, ქალბატონი მერის ამ ფრაზას მოვიშველიებ: „მე ვაკეთებ ქველმოქმედებას, მხარში ამომიდექი შენც!“
მივბაძით, ასე აუცილებლად ვაიოლდებთ ცხოვრება.
ბურანდა ცაბური

მშვენიერ დიანა ძაძაძისა! ჩემო სიყვარული მგებობარო, წაპარული ბავშვობის ლამაზო ფერიავ, ურთიერთობების დიდოსტატო. ტკბილო დიანა, გილოცავ დაბადების დღეს. მარტის თვის ბუნება არ გამოგყოლია, მაგრამ განაფხულივით ფერადი და თბილი კი ხარ. მეამაყები, დიდებელი ოჯახის ღირსელო შვილო! მინდა ბედნიერი და იმედიანი, მხიარული და დღევრძელი იყო. შენს კომპია ელოგარში. ულაშაბეს ბუნებრივ გარემოში მუდამ ისმოდეს შენი კისკისი. ყვეილებთან ჩურჩული და „დეე, მამა, სადა ხართ“ - ძახილი. იმზიანე და იგამაფხულე, მრავალგამიერ!
სიყვარულით გარნიდა

სოფიკო რევაზა და ლადო ბორდუღაძე! ჩვენი ძვირფასო სოფიკო და ლადო, დიდი სიყვარულით გილოცავთ მეოთხე შვილის შექმნას. უბედნიერესი მშობლები ხართ. თქვენი ოჯახის ჭრინაშვილი გადაამდებია. პატარა საბას გაანებდნენ დაიკოები, დიდ სიყვარულსა და სითბოს მისცემენ. ვესურვებთ საბას გაბრდილიყოთ სახელოვანი, საამაყო და სანატებო შვილი. ბედნიერი და ლალი ცხოვრება შეიწოდეს, ყველა სურვილი ასრულებოდეს და მშობლების გული გაეხარებინოს. ინარეთ და იღღვრძელეთ, მრავალგამიერ!
გიდა შლიტისა და კონსტანტინის სამსახური

არი ქაჭვიანაძე! ჩვენი ანი, ერთგულო, კეთილშობილო, თბილო ადამიანო გილოცავთ იუბილეს. სამი ათეული წელია ცხოვრებას მიუყვები. დროა მუდგულსთან ერთად გააძლიერო შენი ფეხე და გაახარო პირველ რიგში დედა და მერე ჩვენ ყველანი. საქონილო მოსალოცოე მალე დაგვეწეროს.
მამობრძები: ზინი, ბიორბი, ვანო, ზაკო, ნიკა, თინო, აპაქი, გინ

სოფიკო რევაზა და ლადო ბორდუღაძე! გილოცავთ ნანატრი ვაჟიშვილის შექმნას. ღმერთმა განმრთელი და ბედნიერი გიმყოფოს პატარა საბა. თბილი შვილის გაბრდა არცთუისე იოლია. სიამაყესთან ერთად დიდ ძალისხმევასა და ენერგიას მოითხოვს. გვეკრა, ღმერთი მოგვეთ შეძლებას ისინი სასახელონი და წარმატებულები აღზარდოთ. გისურვებთ ყველაფერს საუკეთესოს ცხოვრებაში. ინარეთ და იმრავლეთ. ღმერთი იყოს თქვენი დიდი ოჯახის მფარველო.
ბავაძე „ხონის“ რედაქცია

გაიბართა ტრენინგი

ხონის მუნიციპალიტეტში ასოციაციამ - „ქალები რეგონების განვითარებისთვის“, ქალთა ფონდის დაფინანსებით მიმდინარე პროექტის „შრომით უფლებებზე მეტად ინფორმირებული ქალი უფრო მეტ დაცულ ქალს“ ფარგლებში, ტრენინგი გამართა ქალთა შრომით ურთიერთობებზე. შეხვედრას ადგილობრივი თვითმმართველობის, საჯარო და კერძო სექტორში დასაქმებული ქალბატონები ესწრებოდნენ. ტრენინგის მიზანი იყო ქალთა ინფორმირებულობა შრომით უფლებებზე, დაცვის მექანიზმებზე და შრომითი ურთიერთობების მოწესრიგებაზე. განიხილეს ისეთი საკითხები, როგორც: ასოციაციის ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები; შრომის უფლების დაცვის ეროვნული და საერთაშორისო კანონმდებლობა და მექანიზმები; შრომითი დისკრიმინაციის აკრძალვა და სხვ. პროექტი იმერეთის რეგიონის 12-ვე მუნიციპალიტეტში ქალთა შრომითი უფლებებისა და გენდერული თანასწორობის შესახებ დასაქმებულთა და დამსაქმებულთა ცნობიერების ამაღლებას ემსახურება. შეხვედრას უძღვებოდა ტრენინგი ქალთა შრომით უფლებებზე, მარიკა ვაჭარაძე.

მეგობრები არ ითვლიან ქრომოსომებს!

21 მარტი 2011 წელს, ვაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ეკიდით, დაუნის სინდრომის საერთაშორისო დღედ გამოცხადდა. ამ დღეს, დაუნის სინდრომის შესახებ ცნობადობის ამაღლების მიზნით სხვადასხვა ღონისძიება იმართება მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში და, მათ შორის, საქართველოში. დაუნის სინდრომის მსოფლიო დღის კამპანიის ფარგლებში, 16-დან 22 მარტის ჩათვლით, დაგეგმილია დაუნის სინდრომის მსოფლიო დღესთან დაკავშირებული საინფორმაციო კამპანია, რომლის ორგანიზატორია დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვთა მშობლებისა და პროფესიონალოთა კავშირი „ჩვენი ბავშვი“. მსოფლიოში ყოველი 800-დან 1 ბავშვი დაუნის სინდრომით იბადება. ამ სინდრომის მქონე ბავშვი შესაძლოა ეყოლოს ნებისმიერ ადამიანს, რადგან იგი არათუ დაავადება, არამედ გენეტიკური ცვლილებაა. დაუნის სინდრომი, რომელიც პირველად 1866 წელს ბრიტანელმა მეცნიერმა ჯონ ლენცდონ დაუნმა აღწერა, არაა მემკვიდრეობითი და არც ვადამდევი. დაუნის სინდრომი არის ადამიანის გენეტიკური მდგომარეობა, როდესაც ყველა უჯრედში 46 ქრომოსომის ნაცვლად 47 ქრომოსომია. ეს ვახლავთ მისი ბუნებრივი მდგომარეობა - გამომდინარე აქედან, დაუნის სინდრომი დაავადება არ არის. დაუნის სინდრომი არის ადამიანის გენეტიკური მდგომარეობა, როდესაც ყველა უჯრედში 46 ქრომოსომის ნაცვლად 47 ქრომოსომია. ეს ვახლავთ მისი ბუნებრივი მდგომარეობა - გამომდინარე აქედან, დაუნის სინდრომი დაავადება არ არის. დაუნის სინდრომი არის ადამიანის გენეტიკური მდგომარეობა, როდესაც ყველა უჯრედში 46 ქრომოსომის ნაცვლად 47 ქრომოსომია. ეს ვახლავთ მისი ბუნებრივი მდგომარეობა - გამომდინარე აქედან, დაუნის სინდრომი დაავადება არ არის. დაუნის სინდრომი არის ადამიანის გენეტიკური მდგომარეობა, როდესაც ყველა უჯრედში 46 ქრომოსომის ნაცვლად 47 ქრომოსომია. ეს ვახლავთ მისი ბუნებრივი მდგომარეობა - გამომდინარე აქედან, დაუნის სინდრომი დაავადება არ არის. დაუნის სინდრომი არის ადამიანის გენეტიკური მდგომარეობა, როდესაც ყველა უჯრედში 46 ქრომოსომის ნაცვლად 47 ქრომოსომია. ეს ვახლავთ მისი ბუნებრივი მდგომარეობა - გამომდინარე აქედან, დაუნის სინდრომი დაავადება არ არის. დაუნის სინდრომი არის ადამიანის გენეტიკური მდგომარეობა, როდესაც ყველა უჯრედში 46 ქრომოსომის ნაცვლად 47 ქრომოსომია. ეს ვახლავთ მისი ბუნებრივი მდგომარეობა - გამომდინარე აქედან, დაუნის სინდრომი დაავადება არ არის.

თქვენ ხართ წოდებით ექიმი, მკურნალი ჩვენი გულისა, ტკივილის გამწმენველი, მამაბებელი სულისა. თქვენ გესმით გულის ორგანოს ნაწილაკების ბმულისა, რატომ ბრძანდით ერთმანეთს, მიზეზი მათი მულისა. გულის პარკუფის, აორტის, ცახცახი ყველა კუნთისა და ცდილობთ ძლიერს მოჰქილოთ, მაპაღინე ცოცხა სუსტისა. სიცოცხლის ხალისს უბრუნებთ მომაკვდავთ მიზეზ მუხრისას თქვენს გონს და გამტრიახობას ემშენება ხელი უფლისა.

გულის ექიმი

წამლის გარეშე სიტყვა გაყვით, დადებით მფრინავ მუხტისა, საამაყო ხართ კაცთათვის და არა მონა უფლისა, გაჭირვებულებს ინგალებთ, არვის ექვევით უდრისად, თქვენნაირებმა იმრავლოს, ქვეყანას დღეს რომ უჭირსა, ისევ თქვენ შეძლებთ ამით ხალხს, ვისაც არა უღბინსა, ღმერთმა დავლოცოთ, ბატონო, თქვენ ხართ მწველი უფლისა, საკმაოდ მძიმე ტვირთი გაყვით, სათრევად სხვას რომ უმძიმსა, თქვენს გულში იტვირთ ყველა გულს, მადლს ამეით ყველგან უჭირან.

შეგას ჰგვრით მოგვას საყოდავთ, ტკივილით ხშირად უმხარო, განა, მაგ თქვენს გულს არ სტკივა? განა მას არა უჭირს რა? განა არ სტკივა ფერდები არასდროს, ვითომ უწყინარს? მინდა, მთილოთ მადლობა - ნაკარნახევი უფლისგან...
P.S. მისი განცემით „წყალობა“ შეფინოს თავზე ურიცხვად, ასი წლის შემდეგ აფრინდით მეგობრებო ლაღად, უწყინად, იმ სასახლეში გეცხოვროთ, აქ რომ ატყობთ უმზრად!

24 მარტი ტუბერკულოზთან ბრძოლის დღეა

ტუბერკულოზი არის გადამდები დაავადება, რომელიც ტუბერკულოზის მიკობაქტერიით (*Mycobacterium tuberculosis*) არის გამოწვეული. ჩვეულებრივ ტუბერკულოზი აზიანებს ფილტვებს (ფილტვის ტუბერკულოზი), თუმცა იშვიათად, დაავადების სხვა ლოკალიზაციაც გვხვდება. მკურნალობის გარეშე ტუბერკულოზი შემთხვევითა დაახლოებით 70%-ში ინვესიციურად იქნება. ტუბერკულოზის დიაგნოსტიკის ყველაზე ხშირი მეთოდია ნახველის მიკროსკოპული გამოკვლევა. ტუბერკულოზის დიაგნოსტიკისათვის სტანდარტულ მეთოდად ითვლება ტუბერკულოზის მიკობაქტერიის კულტურული კვლევა.

ტუბერკულოზი ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის გლობალური ჯანმრთელობის პრობლემად არის აღიარებული. განსაკუთრებით სერიოზულ პრობლემას წარმოადგენს მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზის დიაგ-

ნოსტირება და მკურნალობის მიზნების მიღწევა. ტუბერკულოზის გლობალური კონტროლის ერთ-ერთი მთავარი პრობლემა დაავადების ანტიბიოტიკებისადმი რეზისტენტული ფორმების გავრცელებაა.

ტუბერკულოზი მნიშვნელოვან პრობლემას წარმოადგენს ევროპის რეგიონშიც.

საქართველოში ტუბერკულოზი სასოციალურად უზარმაუროდ ჯანმრთელობის ერთ-ერთ მთავარ პრობლემას წარმოადგენს. უკანასკნელ ათწლეულში მნიშვნელოვანი პროგრესი იქნა მიღწეული ტუბერკულოზის დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის საკითხებში, რამაც გამოიწვია სიკვდილობის შემცირება.

ტუბერკულოზის მიკობაქტერია გადაეცემა ინფექციური ნაწილაკების შემცველი პაერის (აეროზოლი) გზით, რომელიც წარმოიქმნება ფილტვის ტუბერკულოზით დაავადებული პაციენტის ხველების, ცემინების, ყვირილის ან სიმღერის დროს.

ტუბერკულოზის მიკობაქტერიის შემცველი ნაწილაკები ჩვეულებრივ პაერში საკმაოდ ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში რჩება და შესაბამისად, შეიძლება მოხდეს მათი გავრცელება ოთახში ან შენობაში. ტუბერკულოზის მიკობაქტერია ჩვეულებრივ გადაეცემა პაერით. ტუბერკულოზით დასნებოვნების ალბათობა განსაკუთრებით მაღალია მაშინ, როდესაც ჯანმრთელი ადამიანისა და ფილტვის ტუბერკულოზით დაავადებული ადამიანის კონტაქტი ხდება დახურულ და ცუდად განიავებულ გარემოში ხანგრძლივი დროის განმავლობაში.

ტუბერკულოზის გამომწვევი ბაქტერიები ზედა სასუნთქი გზებით ჩასუნთქული პაერის ნაკადთან ერთად აღწევს ფილტვის ალვეოლებს. თუ ორგანიზმის დამცველობითი ძალები ძლიერია, მაშინ ტუბერკულოზის მიკობაქტერიის წინააღმდეგ ხდება ანტისხეულების გამომუშავება. ამ მდგომარეობას შვეია ინფიცირება,

მაგრამ არა დაავადება. ინფიცირებულთა უმრავლესობას არ უვითარდება აქტიური ტუბერკულოზი, მხოლოდ შემთხვევითა 10% ტუბერკულოზის მიკობაქტერიით ინფიცირებულ ზოგიერთ ადამიანს შეიძლება განუვითარდეს დაავადება. ფილტვის ტუბერკულოზით დაავადების სიმპტომებია:

- . სხეულის ტემპერატურის მომატება, განსაკუთრებით დღის მე-2 ნახევარში
  - . ადვილად დაღლა
  - . ღამის ოფლიანობა
  - . მადის დაქვეითება
  - . წონაში დაკლება
  - . შრომისუნარის დაქვეითება
  - . გახანგრძლივებული (2 ან მეტი კვირის განმავლობაში) ხველა
  - . სისხლიანი ხველა
  - . პაერის უკმარისობა
- ტუბერკულოზზე საექმო სიმპტომების არსებობისას მაშინვე მიმართეთ ექიმს დიაგნოზის დასაზუსტებლად.

იბა კოხრაძე მ, ხონის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის ეპიდემიოლოგი.

გაუფრთხილდით ერთმანეთს...

მარინა გოგიას ხსოვნას

გამოგონებელმა, დაუჯერებელმა ამბავმა, რომელმაც ყველა, ვინც გიცნობდა, ერთნაირად შეგვაშფოთა, დაუძლეველი დილემის წინაშე დაგვაყენა, ამბავი, რომელსაც ფეისბუქგვერდით ვგებულობდით, საოცრად მტკივნეული და გასათავისებლად ძნელზე ძნელი იყო, ჩვენო მარინა!

ის, რისი აზრად გავლებადაც კი არ შეგვეძლო თითოეულ ჩვენგანს, ის, რაც წამიერადაც ვერ წარმოგვედგინა მიუხედავად მძიმე მდგომარეობისა, რთულზე რთული შეიქნა შესაგუებლად, ასევე უფრო მტკივნეული და ვერგადასახარში, რომ ვერ დაგიტირეთ, როგორც ჩვენს ტრადიციას, ქართველობას სჩვევია, ვერ დაგიტირეთ,

როგორც შენ გვეადრებოდა. ამიტომაც, ვინ იცის, თითოეულმა ჩვენგანმა საკუთარ თავთან მარტო დარჩენილმა, სულ-შეძრულმა, გულიდანამოსული ალალი ცრემლით ატირებულმა მერამდუნედ დაგიტირა, ამიტომაც გთხოვთ პატივსაც, პატივსაც უწუმრად, კიდევ ერთხელ თეირზე შავით გადმოსულით - გვაპატიეთ!

გვევრა შენი დიდსულოვნებისა ჩვენი უსათნოესო, სიკეთითა და სიყვარულით სავსე მეგობარო, პატივსაც ვთხოვთ შენს თანამეცხედრეს, შენი სიცოცხლისგამგრძელებელთ, შენს მაიკოსა და ეთუნას, ყველას, ვის წინაშეც ვაღივებულნი ვიყავით იმ გაუსაძლის დღეებში მათ ვვერდით ვყოფილიყავით, მათი უსაზღვრო მწუხარება გაგვეზიარებინა, იმედის მოცემაში სიტყვა გვეთქვა...

ვიხსენებთ: მესამე კურსზე ვიყავით, რომ შემოგვიერთდი, მას შემდეგ კი თბილი სიტყვითა და კეთილი გულით, ერთმანეთის წინხელისა და წარმატების გაზიარებით, პრობლემების გათავისებით მოვდივართ...

...რამ შეგვეკრიბა დაახლოებით ამ სამი წლის წინ? - ღმერთის ნებამ? (ამქვეყანაზე ხომ ყველაფერი ღმერთის ნებამ), თუ იმის შეგრძნებამ, რომ ცხოვრება უსასრულო არ არის და ყველა დასასრულის დასასრული აქვს, თუ მუხრანის, ყველა

ჩვენი კურსელის იმდროინდელი უსაყვარლესი პოეტის სალექსო სტრიქონებში დასმულმა კითხვამ „რამ სიყვარულმა?“

მთელი 4 წლის განმავლობაში ერთმანეთის გვერდიგვერდ მსხდომნი და მხარდამხარ მაკვალნი, ერთმანეთის სიხარულითა თუ ტკივილის გამზიარებულნი როგორ ვიფიქრებდით მაშინ, რომ მართლაც ნუთი ყოფილა ნუთისოფელი. თურმე როგორ მოგვხატებდა და როგორ გვეყვარებდა ერთმანეთი, როგორი კრძალვა და რიდი გვექონია ერთმანეთის, არადა, რამდენი რამ გვექონია მოსაგონარი.

ჩვენი შეხვედრები ხომ ზეიმი იყო თითოეული ჩვენგანისათვის. რომელი ერთი გავიხსენოთ, თუნდაც ის, შეილიმეილებს რომ ლექსი მოუძღვენი და საოცარი რუღუნებით წავეკითხეთ...

შენს სულს ხომ თითოეული შენი აღსაზრდელის წარმატება საოცრად ახარებდა და სიამაყის გრძობით ავსებდა. იცოდი, რომ შენი დიდი ნილიც იყო მათ გამარჯვებებში, შენ ხომ შენი საქმის პროფესიონალი იყავი, დიდახ, პროფესიონალი პედაგოგი.

გული აგვატკოვე და სული შეგვიძარი, მარადისობაში გადასულმა კიდევ ერთხელ უკან მოგვახედე და ამქვეყნად დარჩენილნი ასე გაგვაფრთხილეთ: გაუფრთხილდით ერთმანეთს.

თანაპურსაძეები

არ დაგივინყებთ...

ომარ ჩიხლაძის ხსოვნას

არის ვანცდა, რომლის სიტყვებით გადმოცემა შეუძლებელია. მით უმეტეს, თუ ეს ადამიანი შენი ოჯახის წევრია... ომარი ბიძია, შენი გარდაცვალება ჩვენთვის დიდი ტკივილი და ვანცდაა. შენ, ომარი ჩიხლაძე ღირსეული ოჯახის ღირსეული წარმომადგენელი იყავი, ანი კი შენი არაჩვეულებრივი ოჯახის სახე შენი შეილენი კობა და ნუგზარი ჩიხლაძეები იქნებიან, რომლებიც მამის სახელს დაინყებებს არასოდეს მისცემენ...

ომარი ბიძია 40 დღე ვავიდა, რაც სამუდამო სამყოფელში გადასახლდი. შენი ოჯახი ყველაფერს აკეთებს შენს უკვდავსაყოფად. არასოდეს მისცემენ თავს უფლებას დაგივინყონ, იმავე ტრადიციების გამგრძელებელნი და პატივსაცემელნი იქნებიან, რომლის ერთგულიც შენ

იყავი. ვნამდეს, შენი შვილები და შვილიშვილები არასოდეს მოშლიან ომარი ჩიხლაძის ფუძეს და არასოდეს შეარცხვენენ შენს სახელს...

უფალმა სასუფეველი დაუშკვიდროს შენს სპეტაკსულს. დაინყების ხავს არასოდეს მოხდებენ შენს სახელს შენი შთამომავლები, ნათესავეები, მეგობრები...

სალომე კალატოზი, ირაკლი ჩიხლაძე

<p>კუხის საჯარო სკოლის დირექცია და პედკოლექტივი თანაუგრძნობს ბიბლიოთეკარს ნინო ვაჭარაძეს მამის პამელა მათარაძის გარდაცვალების გამო.</p>	<p>კუხის საჯარო სკოლის დირექცია და პედკოლექტივი თანაუგრძნობს პედაგოგ ანა შენგირაძეს ბებულის გარდაცვალების გამო.</p>	<p>ვაზეთ „ხონის“ რედაქცია თანაუგრძნობს თეა კაკაბაძესა და ვოგა ბაბუნაშვილს მამისა და სიმამრის მურმანი (ბიშიკო) კაკაბაძის გარდაცვალების გამო.</p>
<p>მაია ფეიქრიშვილი მწუხარებას გამოთქვამს პამელა მათარაძის გარდაცვალების გამო და თანაუგრძნობს ქირისუფალთ.</p>	<p>ვაზეთ „ხონის“ რედაქცია თანაუგრძნობს ოჯახს არჩილ მამაძის გარდაცვალების გამო.</p>	<p>დავით კალატოზი ოჯახით იუნყება, რომ გარდაიცვალა არჩილ მამაძის და თანაუგრძნობს ოჯახს.</p>

<p>რედაქტორი მაია ფეიქრიშვილი ტელ: 577397468</p>	<p>სარედაქციო კოლევია ნანა ფანცულაია (პასუხისმგებელი მდივანი) ლია ჩიხლაძე (პროპაგანდა)</p>	<p>ამ ხაზინფორმაციით ცენტრი „ხონი“ დირექტორი მამიაზან პასტაძე რეგისტრირებულია სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ. რეესტრაციის ნომერი 815078094. ელფოსტა: xonisainformacio centri@yahoo.com</p>	<p>რედაქციის მისამართი: პოლიტარბე კაკაბაძის ქ. 25ნ, საკრებულოს შენობა, II სართული.</p>	<p>ვაზეთი აიწყო, დეკაბრისტა და ოფსეტური წესით დაბეჭდა შპს „ხონი“ 36"-30 დიზაინერი თეა ბაბუნაძე ოპერატორი საროპი ბაბუნაძე ქუთაისი, თბილისი ქვეყანის ვაშლ. 33 ტელ: 22-37-11, 22-34-99.</p>	<p>ვაზეთი გამოდის თვეში ორჯერ შპს 50 თბილად</p>
---	--	--	--	---	--